

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 1 3720 BA Bilthoven

Inspectie Leefomgeving en Transport
t.a.v. De heer J.C.P. Weststeijn
Postbus 16001
2500BA Den Haag

A. van Leeuwenhoeklaan 9
3721 MA Bilthoven
Postbus 1
3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

Contactpersoon
M.H.M.M. Montforts
VSP/MSP

M 06-55736660
mark.montforts@rivm.nl

Onze referentie
VSP-2025-0006

Kopie aan
Ir. R.B.J. van Zwieten, IenW

Datum 10 juni 2025
Betreft Beschouwing rapport Witteveen+Bos
146633/25-005.341

Geachte heer Weststeijn, beste Paul,

Naar aanleiding van uw verzoek om een wetenschappelijke beschouwing van de notitie 'Analyse van bijdrage Chemours aan de blootstelling van ZZS' van Witteveen+Bos, gedateerd 3 april 2025, kan ik het volgende melden:

Het rapport reflecteert op de aanbeveling die de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OvV) in zijn rapport 'Industrie en Omwonenden' gedaan heeft aan industrieën:

'Geef uitvoering aan de wettelijke plicht en maatschappelijke verantwoordelijkheid van bedrijven om de gezondheid van omwonenden te beschermen tegen schadelijke industriële emissies.

- *zorg ten minste voor inzicht in de eigen productieprocessen en de bijdrage van de eigen emissies aan de blootstelling en gezondheidsrisico's van omwonenden. Investeer in het opzoeken en invullen van kennislacunes;*
- *zorg ten minste voor het verlagen van de blootstelling van omwonenden aan schadelijke stoffen die het bedrijf uitstoot zodra er verhoogde gezondheidsrisico's blijken te zijn;*
- *benut de expertise van het bedrijf om de blootstelling van omwonenden aan schadelijke persistente stoffen die het bedrijf in het verleden heeft uitgestoten te verlagen, indien er verhoogde gezondheidsrisico's blijken te zijn.'*

De notitie beoogt inzicht te geven, aan omwonenden en belanghebbenden, in de blootstelling en gezondheidsrisico's van omwonenden als gevolg van de activiteiten van Chemours, specifiek door emissies van zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) naar de lucht.

In de notitie wordt beredeneerd dat de geselecteerde emissies naar lucht binnen de vergunde en wettelijke kaders blijven. 'Schadelijke industriële emissies' wordt beperkt tot de emissie van (enkele) ZZS stoffen. Daarover het volgende:

- Zonder normerende uitspraken te willen doen merken we op dat de notitie niet of nauwelijks ingaat op aspecten zoals blootstelling aan niet-ZZS-stoffen of blootstelling aan mengsels, depositie vanuit

Datum

10 juni 2025

Onze referentie

VSP-2025-0006

*Algemene voorwaarden indien
van toepassing*

lucht naar bodem en water of de doorwerking van historische blootstelling. Lozingen naar water zijn niet in beeld gebracht in deze notitie.

- DCMR heeft, als vergunningverlener, het meest actuele overzicht van de vergunde emissies (stoffen en totale uitstoot) naar de lucht. RIVM heeft geen controle uitgevoerd op het gepresenteerde overzicht van stoffen en emissie hoeveelheden (tabel 2.2) en gehanteerde toetsingswaarden (tabel 3.1). De notitie beschrijft niet op basis waarvan tot de gepresenteerde selectie van 8 stoffen is gekomen.
- De notitie beschrijft niet of er mogelijk kennishiaten zitten in de afleiding van de vermelde toetsingswaarden.
- De notitie noemt DNELs als alternatieve waarden voor MTRs (wanneer deze ontbreken) maar bespreekt niet of de afleidingsmethodiek voor deze DNELs aansluit bij de manier waarop het RIVM indicatieve MTRs zou afleiden (zie [Handleiding voor de afleiding van indicatieve milieurisicogrenzen](#)). De notitie schrijft in Hoofdstuk 5 dat de contouren voor het VR van TFE en PFIB, en de contour voor de DNEL van HFPO-DA, hetzelfde risico vertegenwoordigen. De notitie verduidelijkt niet waarom de DNEL van HFPO-DA op het niveau van een VR zou liggen.
- De wijze waarop de verspreidingsberekeningen zijn uitgevoerd en welke emissiekenmerken hierbij zijn gebruikt, is niet beschreven. Evenmin is aangegeven waarop de voor 2023 gebruikte emissies zijn gebaseerd. Daardoor is het niet mogelijk om deze berekeningen te verifiëren aan de hand van de rapportage.

De notitie adresseert niet alle mogelijke aspecten die onder de aanbeveling van de OvV te vatten zijn. De notitie bevat bijvoorbeeld geen informatie waaruit blijkt dat er geïnvesteerd wordt in het opzoeken en invullen van kennislacunes.

Op basis van onze bevindingen is het niet mogelijk een uitspraak te doen over de wetenschappelijke juistheid van de in de notitie vermelde uitspraken met betrekking tot gezondheidsrisico's voor omwonenden.

Met vriendelijke groet,

dr. ir. E.L.J.P. Tielemans

Centrumhoofd Centrum Veiligheid Stoffen en Producten